

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm|| Maii Et Ivnii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258 - 10263

De S. Maiolo abbate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77393)

accepit. Tum profanus ille, proiecto gladio, & equo conscenso, ne caperetur, aufugit. Gangulphus autem atrociter vulneratus, aliquot dies supervixit, & ut sensit a deſſe vivendi finem, Domini corporis & ſanguinis perceptione ſuum munivit exitum, feliciterque migrans à corpore, ad Dominum, ut diu optauerat, profectus eſt. Porro dua amita eius, religioſe foemina, eo in loco, qui Varennas dicitur, ſanctitatis & caſtitaſis ſtudijs vacates, Vuildefrudis & Vuillegoſa, comperto eius obitu, multis è clero & populo conuocatis, ad ſunus acceſſerunt, ablatumque corpus cum crucibus & cereis, diuinorumque hymnorum melodia ad eum, quem diximus, locum non ſine miraculorum gloria deportarunt, atque in baſilica condiderunt, quam vir ſanctus in S. Petri Apoſtolorum principis honorem conſtruxerat: in quem ſane locum ante obitum ſuum admodum benignum, benenolum ac liberalem ſeſe declararat, & neceſſarios redditus illic Deo ſeruituris ſuppeditarat. Ut autem de eius ſanctitate & beatitudine certiores fierent mortales, ad comunem omnium vtilitatem & profectum virtutibus & ſignis Dominus cum celebrem reddidit, & mirabiliter illuſtrauit.

Atrociter vulneratur.

Reddit spiritum.

Multa fiunt miracula.

Quae vero poena ſit conſecuta authores caedis eius, non eſt ſilentio praetereundum. Itaque Clericus cum prope tam atrox facinus ſuum deteſtabili mulieri tanquam nuncium latiffimum indicaflet, & mutuo ſeſe ea immanitate oblectafſent, miſer abiit ventrem exoneraturus. Mox a deſſe caeleſtis vindicta, & cum ſacibus corporis viſcera quoque in cloacam deponit, negatoque ipſi poenitendi ſpatio, infelicem animam in tartarum praemittit. Foemina autem, ut audiuit ex quadam puella ſua multa diuinitus collata eſſe beneficia ijs in locis, per quae S. Gangulphi exanime corpus fuiſſet deportatu, furore & amentia percita, dixit: Perinde efficit virtutes & ſigna corpus Gangulphi, atque anus meus. Dixit illa, & nefarium impuri oris vocem mox obſcenus quidam ani crepitus conſecutus eſt. Erat autem dies Veneris, quem Chriſtiani ſextam dicunt feriam, quo id accidit: ſemperque deinceps quoad vixit, quot illo die verba protulit, totidem à parte corporis poſteriori foedos reddidit ſonos, inaudito quodam diuinae animaduerſionis exemplo. Cuius rei tam celebris fama toto regno diſfuſa eſt, ut is, quem diximus, rex Pipinus illac iter faciens, aliquos miſerit percontatum, num haec ita ſe haberent. Illi autem ad regem & proceres quae auditione & oculis compererant, bona fide retulerunt.

Vltio diuina in percuffore ſancti viri.

Item in aduſteram vxorem.

VITA S. MAIOLI IIII. ABBATIS CLVNIACEN.

AB ODILONE PRESBYTERO CONSCRIPTA. SERMO

interdum nonnihil expolitus eſt per F. Laur. Surium: quaedam etiam compr. ehenſus reddita ſunt, omiſſis nonnullis, quae ad hiftoriam parum attinere videbantur.

PROLOGVS AVTHORIS.

HVGONI & chariſſimo fratri Almano, Odilo preſbyter in Domino ſalutem. Cum ad proximum Paſcha reſiderem in Romano monaſterio, pridie eius diei, quo Patris noſtri Maioli celebranda erat ſolemnitas, vnus ex fratribus Iohannes nomine, qui ſecundum nominis ſui interpretationem, Dei gratia ditatus eſt, inquirere coepit, quo in codice eius noctis lectiones deſignare & annotare deberet. Cui ego reſpondi: Conſentaneum eſt, in huius Patris memoria beatiffimi Pontificis Gregorij dicta recitari, quae Maiolus pater, quoad vixit, crebro & legit & audiuit ſtudioſiſſime, & cum libitum fuit, de eiſdem facundo ſermone diſſeruit. Abſoluto inde Veſpertinae precum officio, & diurnae ſeruitutis atque operis penſo peracto, tam ordinis monaſtici inſtitutum, quam naturae neceſſitas inuitabat nos ad captandam ſomni quietem. Ego vero per id tempus lugebam & deplorabam non modo damna rei familiaris, ſed etiam inuſitata calamitatis & inaudita miſeriae ingens periculum, atque adeo, quod magis vrgebat, totius patriae & pauperum omnium clades immanes & magna diſpendia. Cumque tantorum diſcriminum tantique moeroris anxia cogitatio per plures iam noctes inſomnem me reddidiſſet, atque ea nocte ſolito more ſenſibus meis importune ſeſe ingereret, beatum coepi rogare Maiolum, ut à Domino poſceret mihi ſupernae conſolationis auxilium. Paulo poſt ſuggeſſit mihi tanti Patris dulcis memoria, & quodammodo promittere

S. Maioli ſolemnitas.

mittere visa est, si animum eius laudibus occupare vellem, caelestis consolationis praesidia mihi proculdubio ocyus adfutura. Itaque dilectissimi patres & fratres, opus hoc scribendum suscepi, non quidem pro illius patris dignitate & excellentia, sed pro ingenio mei tenuitate. Quaecumque autem est, equidem igni spiritalis sensus vestri id examinari, discerni & corrigi & opto & obsecro.

VITAE HISTORIA.

Maij 11.
Cap. 1.
Apostoli.
Martyres.
Doctores.

Sanctorum
Patrum scri-
pta quantum
conferant
Ecclesiae.

Cap. 2.

Monachi.

Matth. 19.

S. Benedi-
ctus.

S. Gregori-
us Papa.

S. Maurus.

Cap. 3.

Is Berno fu-
it Comes.

POST Apostolorum & Evangelistarum sacrosanctas, diuinas & salutare institutiones & doctrinam, inuictissimaque & gloriosissima beatorum martyrum certamina, tertio, ut ita dicam, loco praestitit diuina dignatio Ecclesiae suae noua solatia, nempe luminaria amore ardentia, sermone radiantia & lucentia: Apostolicos dico sacerdotes, & illustrissimos viros, humana scientia non vanè, sed salubriter eruditos, diuina sapientia refertos, per quorum spiritalem intelligentiam & diuinarum scripturarum perspicacissimam indagacionem legis umbra luceceret, & tum sermo propheticus, sui profunditate altissimus, spiritaliter intellectus, tum Euangelici quoque luminis gloria, virtus ac maiestas totius mundi densissimas profligaret tenebras. Horum enim syncerissima industria Apostolici actus exponuntur praedicanturque fidelibus. Horum deuotissima opera beatorum martyrum triumphum & merita sanctae Ecclesiae commendantur. Horum fide & sapientia contra fidem Catholicam deblaterantium & oblatantium murmur & susurraria compescuntur & opprimuntur, schismaticorum strepitus sedantur, & os vana loquentium obstruitur, idolorum potestas destruitur, gentilium crudelitas proculcatur, philosophorum insana commenta proteruntur, exibilantur & exploduntur, hereticorum vanitas, perfidia, errores, rabies tanquam foetor turbidus & fumus putidissimus, ita ut nec vsquam nec vnquam possint apparere, dissipantur & rediguntur in nihilum.

Postquam autem tales & tantos viros, utpote ciues suos & domesticos regis sui, aula caelestis laetabunda suscepit, & è superna illa caelestique republica diuina prouidentia congruo ordine paruulis Ecclesiae consulere voluit, ita ut gratiam, quam praestare dignatus erat per sublimes & fortes, deinde praestaret per humiles, innocentes & simplices: quarto loco monasticus ordo pullulare, aut, ut verius dicamus, reflorescere & reuiuiscere cepit, quippe quem beatos Eliam & Iohannem Baptistam auctores habuisse cognouimus, & ita deinceps per Apostolicam conuersationem & vitam, incrementaque virtutum & exercitia spiritalium Patrum ad nos vsque peruenisse laetamur. Per istos enim & ab istis perfectissime impleta est singularis illius ac specialis Euangelici praecipii perfectio, à qua longè aberat adolescens ille, de possessione vitae aeternae Dominum Saluatorem interrogans, cui ille sic respondit: Si vis perfectus esse, vade & vende omnia, quae habes, & da pauperibus, & habebis thesaurum in caelo: & veni, sequere me. Inter cuius quidem salutiferi praecipii intentissimos auditores & strenuissimos executores, beatissimus pater & merito Benedictus & nomine, quasi quoddam sidus caeleste, praeclare enituit: qui talis & tantus vita, moribus & miraculis extitit, ut eius ortum, vitam & obitum describendo, sanctissimus Gregorius, per omnia vir Apostolicus, & Apostolicae sedis Pontifex, atque inter praecipuos Ecclesiae primates in signe quoddam priuilegium vita & doctrina obtinens, testimonium ei perhibuerit. Post eius autem pijsissimi patris ex hac vita migrationem, per beatum Maurum illum discipulum omnis penè Galliae eius institutionis & religionis instituta suscepit, atque per eundem Maurum, eosque, quos ille ad iustitiam erudiuit, per longa temporum spatia eadem religio ad perfectionis cumulum excreuit. Illis autem ab hac luce substractis, rarefcente iam iustitia, nequitia crebrescente, & matre virtutum omnium disciplina tepescente, priorum patrum studia in posteris deficere coeperunt: & sicut per religiosos viros sanctique spiritus feruore plenos, sanctae institutionis professio gradatim ad perfectionis fastigia excreuerat: ita per negligentes & desidiosos paulatim prolapsa est atque defecit.

Salutaris igitur propositi perniciofa remissio atque prolapsio ad illud vsque tempus latenter irrepserat, quo fauente Guilelmo, Christianissimo Aquitanorum principe, beatae memoriae Abbas Berno in Burgundiae regione, Maticensi caespite, pagum quem Cluniacum vocant, monasterium cepit extruere, atque in ea structura quan-

tum potuit operæ & studij posuit, tandemque piæ deuotionis affectu & multo labore ad laudabilem perduxit exitum. Eius enim & merito & exemplo complures inuitati, tranquillam vitæ monasticæ portum expetunt, & ad Deum, contempto seculo, conuertuntur. Equibus vnum nobis commemorandum suscipimus, quem multorum salutis designatum fuisse compertum est.

Odo ille dictus est, vir sanè per omnia laude dignus, beatissimo Martino Turo-
nensi Episcopo deuotissimus, & Turonensis Ecclesiæ clericus atque Canonicus. Is
igitur vir honestus & valdè vtilis, in regulari exercitatione probè institutus, post supra-
dicti Patris Bernonis obitum, ad monasterij regimen multorum fidelium electione
succesit: vt verò idem ipse ad virtutum fastigia conscenderit, studijs eius id palàm te-
stantibus, Romanus orbis cognouit. Ei succesit felicitis memoriæ Adamarus, beatæ
simplicitatis & innocentis filius, qui studiosè sanè monasterium auxit prædijs & bo-
nis temporarijs, atque in obseruantia regulari deuorus fuit, & cum esset luminibus or-
batus, sicut & cætera aduersa omnia, absque vllò murmure & indignatione patientif-
simè id tulit. Ob meritum autem patientiæ & simplicis atque innocentis vitæ suæ hoc
præclaro est à Christo donatus munere, vt eius tempore Maiolus, instituti monastici
amore inensus, vt Abbatibus ipsius sese, Christo nostræ salutis authore vocante,
contulerit. Ad huius autem Maioli conuersionem non parum momenti attulit venerabilis
viri Hildebrandi amica congressio & spiritalis institutio. Et is quidem Hildebran-
dus, cum esset ex prioribus Cluniaci monachis, & eiusdem cœnobij præpositus, bis
inuitatus est, vt Abbatibus officium susciperet: sed vt faceret, adduci non potuit, sem-
per magis appetens parere quàm præcipere, potiusque subesse quàm præesse. Hic iam
fortassis desipere atque delirare me quispiam dicturus est, qui cum instituerim de be-
ato Maiolo narrationem texere, tam multa de illis, qui eum antecessere, commemo-
rem. Sed nemo id putet casu aut remerè factum. nam studio atque de industria id fe-
ci. Quicquid enim hætenus de iustis & sanctis viris diximus, id vel integrè omninò,
aut saltem ex parte, in hoc beato patre redolere didicimus.

Fuit autem beatissimus Maiolus pater noster præclaro stemmate ortus, & à no-
bilibus parentibus ab ipsa infantia perugili cura nobiliter educatus. Deinde acce-
dente pueritia studijs ecclesiasticis traditus est, literis spiritalibus religiosè imbuendus.
Factumque est nutu & prouidentia Dei, vt optimæ spei puer diuinis actionibus accura-
tè intentus, totum adolescentiæ tempus sine castitatis dispendio transegerit: atque
ita deinceps toto vitæ spatio virgineū decus in suo retinuerit corpore. Iuuenili autem
accidente ætate, altiora & præstantiora in diuinis, acriora atque maiora & difficili-
ora in humanis studijs attentans, cum in vtraque literatūra esset exercitatus, Lugdu-
num profectus est, philosophiæ matrem & altricem, totiusque Galliæ ex more anti-
quo & iure Ecclesiastico arcem: vbi Antonio, viro sapiente & erudito, voluit præce-
ptore vti, postea magni illius Antonij eremite & Christi discipuli exempla longè acri-
us sectaturus, quàm huius Antonij, mundana professione philosophi, studia & disci-
plinam. Postea verò Lugduno ad ciuitatem Maticensem à proceribus patriæ & ciui-
bus suis, nempe cognatis & amicis reuocatus, vt erat vir religiosus, religiosè aliquan-
diū apud illos versatus est: nec potuit eius laudabilis vita & studium admirabile eius
ciuitatis latere episcopum: quo hortante, cum id clerici & ciues consulissent, eius ec-
clesiæ se passus est archidiaconum constitui. Humilitatis enim gratia præditus, noluit
esse immorigerus iubenti episcopo, per cuius ministerium id sibi diuinitus sentie-
bat imperari. Vt autem res ipsa postea declarauit, erat hoc maioris cuiusdam vtili-
tatis causa ita à Domino ordinatum.

Habet enim ea, quam diximus, vrbs vicinum monasterium, multis spiritalibus stu-
dijs decentissimè ornatū, cuius præfectus & fratres crebrò eum ad se inuitabant, eratq;
ei cum illis frequens colloquiū & spiritalis contubernium. Inter ipsa autem dulcissima
colloquia, & mutua sincerissima charitatis officia & obsequia, videntes fratres inter-
ioris hominis obtutibus angelicam eius faciem, & cordis auribus haurientes melliflu-
am facundiam, valdè eum cupiebant sibi fratrem adsciscere, quem postea etiam patrem ha-
bere mererentur. Et huc quidem intentus erat omnis ille Domini grex, sed inprimis
senior ille Hildebrandus, cuius supra facta est mentio, vt id eueniret, ardentiori studio
connitebatur. Iam verò gratia Dei pariebat in eius animo contemptum seculi. Quid
multa? Postea ecclesiasticæ dignitatis officio, spreto mundanæ nobilitatis fastu & su-
percilio, posthabito blandissimo illo parentum & amicorum consortio, vt liberè pos-
set

Cap. 4.
Odo z. Ab-
bas Clunia-
censis.

Adamar' 3.

Hildebran-
dus.

Cap. 5.
Genus B.
Maioli.

Virginitas.

It Lugdunū
studij causa.

Fit archidi-
aconus.

Cap. 6.

Cōtemp-
tūdo, mo-
nasterium
perit.

set seruire vero regi Christo, totum se subdidit caelesti magisterio. Nec enim multo post, certo die ad monasterium veniens, officiosissime suscipitur, ex canonis monastici praescripto introducit, & ut moris est, honorifice & amanter habetur. Quam vero gaudium ingens eius aduentus fratribus attulerit, nos nullis verbis satis explicare valeamus. Adfuit autem illi ad contemnendum mundum prompta voluntas, ad amandum Deum inuisita charitas, ad diligendos proximos fraterna beneuolentia, ad exequenda vitae monasticae instituta non difficilis promptitudo, ad exhibendam non solum Abbati, sed etiam fratribus obedientiam impigra alacritas, denique ad praestandum omnibus de se virtutum exemplum pura simplicitas.

Virtutes eius.

Cap. 7.

1. Iohan. 2.

Qualis autem fuerit eius inter fratres in ipsis conuersionis inijs conuersatio, satis docere potest vel solus fratrum affectus, quem erga eum tempore celeberrimae electionis eius haud obscure declararunt. Nec erat necesse, ut in ijs, quae ad regularem obedientiam attinent, quispiam eum instrueret, quem, ut sanctus Euangelista Iohannes dicit, in seculo gratiae caelestis de omnibus docebat. Coepit interea vita & doctrina tam praclare celebris haberi, ut in domo Dei in fidelium omnium laudibus primum & praecipuum locum facile sibi vendicaret. Sic enim placuit praepotenti Deo, ut per diuersos humilitatis gradus ascenderet ad culmen monasticae perfectionis, ut iam non vnus e ceteris, sed inter ceteros praecipuus videretur. Sexto nanque, ut fertur, anno conuersionis suae supradictus felix memoriae Abbas & pius pater Adamarus, cuius monachus erat beatus Maiolus, cuiusque monitis & iussis tota animi intentione & pro viri corporis facultate parebat, semperque parere decreuerat, aduersa correpta valitudine, non solum viribus destitutus, sed etiam luminibus orbatus est. Cumque se non ignoraret tendere ad huius vitae occasum, nec posse diutanti cenobij tantarumque tum spiritualium, tum temporalium rerum curam sustinere, de monasterij gubernatione & successoris electione cum spiritalibus fratribus tractare, & animo tranquillo patienter disponere coepit. Facta autem ex omnibus inquisitione, ad Maiolum, quem fratres omnes cupiebant, peruenit electio: de qua quidem electione pro illius excellentia & dignitate dicere non sufficio, sed ut sermone utar breuissimo, ad illam functionem nec ibi, nec alibi beato Maiolo quisquam potuisset magis idoneus inueniri.

Adamarus luminibus orbatus, successore accipit Maiolum.

Cap. 8.

Electus igitur accitur, inuitatus ut assentiat, resistit, rogatus contradicit, adiuratus contremiscit: tandemque interdito adactus, acquiescit. Itaque Deo laudes gratesque agimus, quod contradicendi decretum vicit obedientiae praedicandum exemplum. Eligitur ergo a fratribus, a populo acclamatur, a pontificibus benedicitur, a supradicto patre monasterij in loco sublimi celeberrime collocatur, a fratribus officiosissime saluatur, atque ab omnibus ut Abbas & dominus honoratur & colitur. Neque eum suiduntaxat, sed etiam alij omnes, qui eum videre & nosse potuerunt, ultra mortales omnes sui temporis honore & veneratione profecuti sunt. De cuius sane ortu & vita, moribus, miraculis & obitu, quae a maioribus nostris praecleara oratione dicta sunt, possumus sufficere. Qui enim de magnis maxima dicere potuerunt, clarissimos eius actus & merita, a Domino illi collata, magnifice conscripserunt. Ego vero vltimus seruatorum eius seruulus, non quidem alia, sed quae ab illis dicta sunt, humili stylo succincte annotaui, secutus Albinum, Magni Caroli Imperatoris magistrum, licet multum ei impar, quantum peccator iusto, illiteratus erudito, dicendi imperitus facundissimo. Ille enim summi & incomparabilis viri, sanctissimi sacerdotis Martini vitam, a Severo Sulpitio sublimi stylo descriptam, planiori sermone explicans, ad meam meique similibus notitiam transmisit. Sed sicut post Apostolos nemo beatissimo exaequatur Martino, ita ego longe me Albino imparem confiteor. Dixit ille, utpote magnus, magna de magno: dicam ego paruum parua de magno. Dixit ille de suo Martino, sicut de summo sacerdote, & incomparabili viro: dicam ego de Maiolo, sicut de patre piissimo, & Abbate sanctissimo, atque viro illustrissimo & vere catholico.

Maiolum mire omnes venerantur.

Cap. 9.

Fuit igitur ille, sicut iam ante diximus, clarissimis ortus natalibus, & ex utroque parente gemina nobilitate conspicuus. Ut autem multi per eum illuminarentur, agente ipso aeterno lumine luminum, velut sidus lucidissimum, in hanc lucem editus est, ac deinde ut erat genere nobilis, ita quoque nobiliter enutritus & solerter ac praclare institutus & eruditus est. Atque ut ab inferioribus ad altiora scandere queamus, erat is vir iam dictus, saepeque dicendus, saepeque commemorandus, incessu grauis, voce sublimis, ore facundus, ad specum iucundus, vultu angelicus, facie serenus, in omni motu, incessu, actu corporis ipsam honestatem representans. Omnium membrorum conueni-

S. Maioli virtutes & dotes corporis & animi.

uenienti dispositione decentissimè comptus, mortalium omnium mihi facilè videbatur pulcherrimus. Erat fide firmus, spe certus, gemina charitate refertus, clarus sapientia, intellectu admirandus, consilio prouidus, animi fortitudine robustus, spiritalis scientiæ cultor assiduus, & pietatis amator egregius: repleueratque eum spiritus timoris Domini, qui, teste Propheta Dauide, initium sapientiæ est, illius, inquam, sapientia, cuius splendoribus perfusus beatus Maiolus, cælestium beatitudinum munus adeptus est. Cuius muneris lumine accensus noster Maiolus, cum pauperibus spiritu voluit etiam ipse pauper fieri, vt à rege cælorum cælesti regno donari mereretur. Cum beatis mitibus studuit esse mitis, vt cum illis posset terram viuentium possidere. Cum beatis lugentibus cupiebat filiorum suorum culpas, & totius mundi crimina atq; discrimina plangere, vt ad æternam consolationem cum suis omnibus posset peruenire. Esurientibus & sitiensibus iustitiam, eandem esuriendo & sitiendo iustitiam, studuit sociari. Erga miseros semper se conatus est exhibere misericordem, vt cum beatis misericordibus posset diuinam experiri misericordiam. Quantum humana sinebat fragilitas, cælestibus iugiter inhians desiderijs, iustis meritis & oratione assidua diuinæ contemplationis obtinuit gratiam, vt cum beatis mundo corde præditi dignus fieret summi Dei beatissima vitione: atq; vt eius verissimè & dici & esse mereretur filius, pacificus esse didicit: vt non modò ad suam possidendam animam instructus esset patientia, sed vt etiam discordantes omnes ad pacem & concordiam pro viribus reuocaret. Propter iustitiam persecutiones & afflictiones, ab hoste antiquo & malis hominibus illatas, æquo tulit animo, vt beatis propter iustitiam patientibus & pauperibus spiritu ad percipiendum & possidendum regnum cælorum posset adiungi. Ita ergo tribus supradictis virtutibus, fide, spe & charitate ornatus beatissimus pater Maiolus, & octo euangelicis benedictionibus circumspectus vndique, etiam quatuor illas virtutes, quas Cardinales vocant, seruenti desiderio adipisci conatus est, adeptasque sanctis operibus excolere non destitit: vt per prudentiam suæ suorumque in posterum salutem prospiceret, per temperantiam iuste discretionis moderamine negotia spiritalia curaret, per fortitudinem diabolo & vitijs resisteret, resistendoque & viriliter decertando vitiorum satorem fatanam superaret: per iustitiam, quæ se per virtutes omnes diffundit, & virtutum quasi quoddam condimentum esse videtur, sobriè, piè & iustè viuendo, bonum certamen certando, cursum consummando, fidem seruando, repositam sibi iustitiæ coronam ab illo mereretur percipere, qui est virtutum omnium largitor & auctor. Cuius benedictionis largitas & clemens benignitas contulit nobis, vt tanto ac tali fruere pastore, in quo habemus exemplū, quod sequamur, & in quo appposita nobis forma est, cui imprimamur.

Pfal. 110.

Matth. 5.

Octo beatitudinibus vt fuerit instructus.

Ite quatuor virtutibus Cardinalibus.

Cap. 10.

Vita eius, profa & carmine conscripta.

2. Pet. 1.

Erunt autem fortassis, qui cum tam multas eius virtutes commemorari audiunt, etiam miracula eius nōsse velint. Miraculis enim confirmatur eorum fides, qui de sanctorum hominum meritis & præmijs dubitare solent. Sed ne quis de huius beati viri sanctitate & gloria ambigat, discat ab eis, qui eius res gestas & visu & auditione habuere compertas, quemadmodum vixerit, docuerit, & vt plenus dierum, virtutibus præclare instructus, ab hac luce migrarit. Et cum cognouerit eum fidelium hominū attestatōne, & sanctè vixisse, & rectè docuisse, credat eum proculdubio ad sanctorū gloriam, Christo duce, peruenisse. Quanta autem per eum Dominus & ante & post obitum eius miracula patrarit, satis testantur à doctissimis viris conscripta volumina, sensu catholico, sermone rhetorico, partim etiam carmine. Et quia Deus omnipotens nullum tempus abire patitur sine testimonio suæ benignitatis, ad corrigenda errata & teporem nostræ fragilitatis, sæpè renouat exempla sanctitatis. Et in ijs quidem, qui nostra ætate virtutibus conspicui extitere, beatus Maiolus præcipuus esse visus est, in cuius actione honestas, in consuetudine sobrietas, in secundis rebus modestia & humilitas, in aduersis patientia relaxit. Mitibus & mansuetis affabilem, superbis & elatis terribilem se exhibuit: itemq; parcum, vbi debuit: liberalem, vbi decuit. Non habitu varius, non actione confusus fuit. Vnus idemque semper permanens, deuorus esse studuit imitator sanctorum, & eorum in primis intentus auditor, quorum disciplinis & imperio sese vltro addixerat. Septenariam illam copulam, ab Apostolo Petro in ternario & quaternario numero ordine mirifico luculenter dispositam, non aure furda audiens, audiendo perdidit, & vt alij quoq; discerent, lingua ac manu eos perdocuit: ministrans in fide virtutem, in virtute scientiam, in scientia abstinentiam, in abstinentia patientiam, in patientia pietatem, in pietate amorem fraternitatis, in amore fraternitatis

- ternitatis charitatem. Præferebat autem dialecticorum syllogismis, argumentis rhetorum, atque omnibus philosophorum argutijs illam Apostolicę simplicitatis insignę doctrinam, dicens cum eodem Apostolo: Ego enim didici in quibus sum, sufficiens esse. Scio & humiliari, scio & abundare: vbique & in omnibus institutus sum, & saturari, & esurire, & abundare, & penuriam pati. Omnia possunt in eo, qui me confortat.
- Philip. 4.
- Cap. II.
- Præterea sanctorum Patrum diuinorumque nostrę religionis philosophorum sapientia imbutus, totiusque Ecclesiasticę disciplinę eruditionibus & virtutibus illustratus, quemadmodum de Moysse dicit Ecclesiasticus, Dilectus fuit Deo & hominibus, atque idcirco eius memoria in benedictione est. Verumenimvero sic ille studuit charus esse & placere hominibus, ut Deo non displiceret: ita Deo, ut hominibus prodesset: placere Deo, bene & sancte viuendo recteque docendo: placere hominibus, spiritalia & temporaria beneficia in eos pro viribus conferendo. Et sane esse in benedictione memoriam eius res ipsa declarat, quando perspicue cernimus in presenti, & de præterito recordamur, quomodo per eum & per illos, quos in Christo genuit, ædificia cęlestis structurę excreuerint, hodieque excreuant. In quibus (quod pace spiritalium artificum, in eadem structurā laborantium, dictum velim) vnus præcipue fulsit, atque plura omnibus laborauit, dominus & Abbas Guilelmus, nuper rebus humanis subtractus, de cuius clarissimis actibus & vita laudabili, admirandaque conuersatione non potest nostra paruitas id, quod sentit, sermone explere. Quam sit, inquam, beatissimi Maioli, eiusque discipulorum memoria in benedictione, testantur monasteria, ab ipsis partim à fundamentis extructa, partim ab interitu vindicata, & cū virtutum incremento ad meliorem statum reuocata. Quātum autem vir sanctus Deo placuerit, docere possunt signa & miracula, quę eius meritis Dominus effecit: quando, ut multorum fidelium fidissima affirmat relatio, multi diuersis affecti morbis, plerique etiam, quorum iam desperata erat vita, ab eo visitati, per gratiam Dei pristinę sunt incolumitati restituti: complures oculorum deterfa caligine, lumen recuperarunt: non pauci multiuarijs vexati febribus, eius precibus sunt liberati: multi, ut ferunt, serpentum, luporum, canum moribus infestati, demonum quoque ludibrijs exagitati, Dominicę Crucis signo eius dextera expresso, salutis remedia perceperunt. Multi in periculis fluminum, ictibus fulminum, alijsque incommodis, eius orationibus sunt seruati. Nonnunquam candelę vel negligentia cubicularij, vel euentu aliquo ante eius lectum extinctę, diuinitus accendę sunt, sicuti testantur, qui presentes adfuerunt.
- Guilelmus Abbas.
- Miracula S. Maioli.
- Cap. 12.
- Cum esset aliquando in monasterio sanctissimi martyris Dionysij, & pro consuetudine nocturnis horis legeret eiusdem martyris & admirabilis philosophi librum de Hierarchia cęlesti, graui in eum incidente somno, cereus è manu eius in libri paginam decidit: & ecce rem stupendam: Ignis naturę suę officium persequens, ellychnium & ceram consumpsit, paginam violare non est ausus. Etsi autem non excitauit corpore mortuos, alia certę potiora præstantioraque per eum Dominus miracula edidit. Quod si verò anima plus est, quàm corpus, multo excellentius est animas semper victuras à peccati morte excitasse, quàm extincta corpora ad vitę huius pericula & ærumnas reuocasse. Porro eorum, quos ab animę horrenda morte & immani vitiorum voragine ad vitam reduxit, & suis exemplis in vitę vias perduxit B. Maiolus, tantus est numerus, ut soli Deo cognitus sit. His ergo atque id genus alijs claris virtutibus, Deo & hominibus charus fuit. Multi catholici & venerabiles clerici, religiosi monachi, reuerendi Abbates venerabantur illum ut sanctissimum Patrem: sancti & sapientes episcopi tractabant illum ut charissimum fratrem: Imperatores, Imperatrices, reges, principes seniore illum appellabant & dominum. Honorabant illum Apostolicę sedis Pontifices, ut qui reuerens esset eo tempore monasticę religionis princeps. Ille diuus Cęsar & Maximus Otto diligebat eum pectore tuo. Prosequeretur eum Cęsar illius coniunx Adelheidis Imperatrix Augusta charitate sincerissima & deuotione mirabili. Nec parum amabat eum illorum filius Otto Imperator. Cōradus quoque rex nobilis & pacificus, iam dictę Imperatricis frater, non impari affectu & voto eum complectebatur, atque eius nobilissima coniunx Mathildis quanto crebrius esset vultum eius contemplata, tanto maiori eius seruebat amore. Quid ego hęc commemorę illustrissimum Burgundionum Ducem Henricum? quid Lambertum clarissimum Comitem? quid Guilelmum & Richardum Aquitanorum & Nortmannorū fortissimos Duces? quid Italię principes & Marchiones? Qua illum veneratione profecutus sit
- Guilel-

Guillelmus Prouinciæ gubernator, & vita & exitus illius ostendit: quippe qui per sancti viri merita & fida obsequia, B. Benedicti habitum induere meruit. Erkenboldus etiam, Syluiniacensis loci prouisor fidelissimus, idemque inter suos clarissimus, & adiacentis patriæ pater, pauperumque tutor fortissimus, quàm insigni erga beatum Maiolum animi deuotione fuerit, locus, quem diximus, abundè confirmat, ab illo & ante & post obitum semper memorandi patris, & ædificijs, & diuitijs, & multiplici ornamento excultus ac nobilitatus, ita vt regiam quandam ea in re liberalitatem exhibuisse videatur. Quique nunc adhuc superest, & honoris eius & nominis hæres, benignè se gerit erga locum illum, nec eius habitatores damno vllò afficit.

Ita nimirum glorificatus & magnificatus est beatus Maiolus, Christi eum gratia præueniente, in conspectu regum & principum & coram omni populo, vt possit etiam in ipsum quadrare, quod de Moyse dicit Ecclesiasticus: Glorificauit illum in conspectu regum, & ostendit illi gloriam suam. Hugo quoque Gallorum rex, quoties illum vidit, humiliter ac deuotè eum suscepit, & valdè honorificè tractauit: idemque quodam tempore rogauit eum, vt ad ipsum veniret, idque eo animo, vt sancti Dionysij monasterium eius consilio & ope rectius posset constitui. Non recusauit vir sanctus, iterque latus suscepit, regis voluntati obsecundans, sed cum Syluiniacum peruenisset, Deo vocante, plenus dierum & sanctitatis, ex hac vita migravit quinto Idus Maij, sexta feria illucescente post sacratissimam solennitatem, qua Christus ascendit in caelum, & fidei seruo suo Maiolo post se scandendi viam ostendit. Quod vbi comperit Hugo rex, sua præsentia & regis muneribus eius exequias cohonestauit & tumulum, vbi præstante Domino, multa facta sunt & fiunt miracula, permultisque plurima & præstata sunt & præstantur beneficia, quæ præ nimia & multitudine & magnitudine commemorari non possunt. Sanantur illic morbidi omnes, paralytici, claudi, febricitantes, cæci, dæmoniacy, & incerto quodam igne terribiliter & miserabiliter inflammati. Quisquis etiam eum deuotione in quacunque afflictione & necessitate opem illic poscit fidelitèr, voti sui compos effectus, redit ad sua sospes & gaudens, præstante Domino nostro Iesu Christo, qui viuunt & regnat cum patre in vnitæte spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum, Amen.

Cap. 13.

Ecli. 45.
Hugo rex
Gallorum.Beati viri
felicissimus
obitus.Multa ad
eius sepul-
crum facta
miracula.

SS. NEREI ET ACHILLEI, ITEM QVE S. DOMITILLÆ ET QVORVNDAM ALIORVM ILLVSTRE

martyrium, quod quidam anonymus se scribit de Græcis conuertisse, probaturque etiam doctissimis viris, & consentiunt vetustissima Martyrologia, quæ non paucis locis etiam ad verbum quædam hinc mutuata sunt. Dicitio plerunque in gratiam Lectoris nonnihil expolita est per F.

Laur. Surium.

PRAEFATIO INTERPRETIS.

NISI studia Catholicorum securitatis suæ somno torperent, nulla posset ratione impietas hæreseos, limites inuadere pietatis. Sed ad euigilandum nos stimulis suis illi excitant: & tamen fastidiosi, dum strenuè & sollicitè illis obuiare non curamus, agnos negligimus, & ex ouili amittimus, luporum moribus sine dubio laceros & deuorandos. Itaque sollicitudinem orthodoxorum, qui ante nos fuerunt, imitari cupiens, aliquot prouinciæ nostræ martyria collegi, & ex Græcis Latina feci, exemplum proponens aliarum prouinciarum studiosis, vt sicut nos in nostra, ita illi in suis prouincijs transferant peracta martyria: vt populi excolentes & venerantes eos, quos pro nomine Domini nostri Iesu Christi passos cognoscunt, discant, quo bellandi studio victoriarum triumphos agentes, ad regem suum latantes atque ouantes peruenire meruerint. Primam itaque ad ædificationem omnium, qui cupiunt placere Deo, sumamus Domitillam nobilissimam virginem, neptem Domitiani Imperatoris.

Hic locus
in MS. co-
dicibus val-
dè obscurus
est.

HISTORIA.

T 3

Hæc